

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 177/2022-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného obchodnou spoločnosťou Burian & partners, s. r. o., Vojtecha Tvrdého 819/1, Žilina, proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 13C/60/2019-131 z 10. decembra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkové východiská

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 7. marca 2022 domáha vyslovenia porušenia čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje, aby ho ústavný súd zrušil, „*uviedol vec do stavu korešpondujúceho s relevantnými právnymi predpismi*“ a priznal náhradu trov konania.

2. Sťažovateľ podal 8. augusta 2019 žalobu, ktorou sa domáhal určenia, že vyhlásenie z 8. augusta 2016, ktorým sa vzdal záložného práva, a nadväzujúci návrh na výmaz záložného práva z katastra nehnuteľností sú absolútne neplatné právne úkony. Žalobou sa domáhal aj určenia poradia záložného práva k nehnuteľnostiam. Podaním doručeným okresnému súdu 4. októbra 2021 navrhol pripustiť zmenu žaloby.

3. Okresný súd napadnutým uznesením navrhovanú zmenu žaloby v časti pripustil a v časti nepripustil. Nevyhovujúci výrok založil na závere, podľa ktorého výsledky doterajšieho konania nemôžu byť podkladom na konanie o zmenenej žalobe v časti, ktorou sa sťažovateľ domáhal určenia, že na konkretizovaných nehnuteľnostiach viazne záložné právo v prospech sťažovateľa

na základe záložnej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným 1 zo 17. júna 2016 na zabezpečenie pohľadávky sťažovateľa zo zmluvy o pôžičke (uzatvorenej medzi sťažovateľom a žalovaným 1 ako dlžníkom) na vrátenie pôžičky, pričom predmetná pohľadávka je zabezpečená do najvyššej hodnoty istiny 300 000 eur. Podľa názoru okresného súdu by sa v konaní v prípade povolenia navrhovanej zmeny žaloby dokazovali odlišné skutkové okolnosti ako v procese doterajšieho dokazovania, napríklad existencia predmetnej pôžičky, platnosť predmetnej záložnej zmluvy a podobne.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ sa v ústavnej sťažnosti nestotožňuje s právnym záverom okresného súdu a je toho názoru, že výsledky doterajšieho konania môžu byť podkladom aj pre konanie o zmenenej žalobe a zmenou žaloby nedôjde k zmene vecnej alebo kauzálnej príslušnosti súdu. Poukazuje na to, že sa v konaní domáha aj určenia, že je prvý v poradí rozhodujúcim na uspokojenie záložného práva k nehnuteľnostiam, ktoré tvoria predmet sporu, a preto tvrdenie okresného súdu, že sa budú preukazovať odlišné skutkové okolnosti, možno považovať za nesprávne, kedy už z tohto petitu žaloby je zrejmé, že tieto skutočnosti sa budú preukazovať, a preto výsledky doterajšieho konania môžu byť podkladom pre konanie o zmenenej žalobe.

5. Sťažovateľ odkazuje na rozhodnutie okresného súdu v inej veci, kde za rovnakých skutkových a procesných okolností zmenu žaloby povolil.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Základné práva na súdnu ochranu (siedmy oddiel ústavy) „sú výsledkové“, to znamená musia im zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Aj z ďalšej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 79/03, I. ÚS 236/03), obdobne ako z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“; napr. Komanický c. Slovenská republika, rozsudok zo 4. 6. 2002), vyplýva, že ústavný súd a ESLP overujú, či konanie posudzované ako celok bolo spravodlivé v zmysle čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru.

7. Na podklade uvedených stabilných judikatúrnych postojov ústavný súd konštatuje, že využitie jeho právomoci podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je orientované na prieskum zásahov do základných práv slobôd, ktoré majú povahu rozhodnutia o parciálnej procesnej otázke v priebehu ešte právoplatne neukončeného konania všeobecného súdu. Práve takúto povahu vykazuje aj sťažovateľom namietané uznesenie, ktorým okresný súd rozhodoval o (ne)pripustení sťažovateľom navrhovanej zmeny žaloby.

8. Civilné sporové konanie, ktoré sťažovateľ svojou žalobou inicioval, po právoplatnosti napadnutého uznesenia pokračuje ďalej. Po meritórnom rozhodnutí bude sťažovateľovi k dispozícii odvolanie ako riadny opravný prostriedok. Pritom ústavný súd upozorňuje na § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno

odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu zakladajúcu dôvodnosť odvolania, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Následne odvolací súd podľa § 389 ods. 2 Civilného sporového poriadku zruší odvolaním napadnuté rozhodnutie vo veci samej a zároveň zruší aj právoplatné uznesenie, ktoré rozhodnutiu vo veci samej predchádzalo, ak sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 2.

9. Zo skutkových a právnych súvislostí sťažovateľovej veci teda bez pochybností vyplýva, že ďalší priebeh jeho sporu na okresnom súde, prípadne aj na súde odvolacom mu poskytuje dostatok procesného priestoru na ochranu jeho základného práva na súdnu ochranu i práva na spravodlivé súdne konanie. V súčasnosti preto ústavný súd nemôže dospieť k záveru, či civilné sporové konanie začaté na základe sťažovateľovej žaloby a napadnuté uznesenie tvoriace jeho integrálnu súčasť zodpovedajú požiadavkám vyplývajúcim z označených práv sťažovateľa.

10. Ústavná sťažnosť je podaná predčasne, preto ju ústavný súd odmietol ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. marca 2022

Peter Straka
predseda senátu